

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาภาษาต่างประเทศให้ได้ผล จำเป็นต้องอาศัยการเปรียบเทียบโครงสร้างของภาษาของผู้เรียน กับโครงสร้างของภาษาที่จะเรียน เนื่องจากแต่ละภาษาต่างก็มีระบบเสียงและระบบโครงสร้างทางไวยากรณ์โดยเฉพาะ จากการเปรียบเทียบนี้ ผู้สอนก็จะโคทรามว่า มีสิ่งใดบ้างที่คล้ายคลึงกัน เพื่อจะโคเชื่อมโยงจากสิ่งที่มออยู่แล้วในภาษาของผู้เรียน ไปสู่สิ่งที่จะเรียนในภาษาต่างประเทศ เพื่อโคให้ผู้เรียนเรียนรู้โคกายชินและรวดเร็วขึ้นสำหรับสิ่งที่แตกต่างกัน ผู้สอนก็จะโคตระหนักว่า สิ่งนั้นจะยากและเป็นปัญหาสำหรับผู้เรียน แล้วจะโคให้ความสนใจและใช้เวลาด่วนมากไปในการเน้นและฝึกเพื่อแกสิ่งที่เป็นปัญหาเหล่านั้น การเปรียบเทียบระบบโครงสร้างของภาษาเพื่อโคทราบปัญหาของผู้เรียนนี้ Robert Lado โคกล่าวไว้ว่า

We can predict and describe the patterns that will cause difficulty in learning and those that will not cause difficulty by comparing systematically the language . . . to be learned with the native language . . . of the student .

เราจะเปรียบเทียบภาษาต่าง ๆ โคโคเมื่อเราโคศึกษาวิเคราะห์หรือมีผู้หนึ่งผู้โคโคศึกษาวิเคราะห์ภาษาเหล่านั้นตามแนวภาษาศาสตร์เสียก่อนเพื่อจะโคเข้าใจระบบเสียงและระบบโครงสร้างทางไวยากรณ์ทั้ง 2 ภาษาอย่างละเอียด ในการสอนภาษาต่างประเทศในแก่นักเรียนไทย เช่น การสอนภาษาอังกฤษ ผู้สอนก็จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับระบบโครงสร้างทั้งภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ สำหรับภาษาอังกฤษนั้น โคมีผู้สนใจวิเคราะห์ไว้มากพอสมควร แต่ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับภาษาไทยยังมีน้อย ซึ่งทำให้การเปรียบเทียบระบบโครงสร้างของทั้ง 2 ภาษาไม่กว้างขวางเท่าที่ควร

¹Robert Lado, Linguistics Across Culture: Applied Linguistics for Language Teachers, (Ann Arbor: University of Michigan Press, 1957)
หน้า vii

เนื่องจากความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ภาษาไทยตามหลักภาษาศาสตร์ เพื่อผู้สอนภาษาต่างประเทศให้นักเรียนไทยจะได้อาศัยผลการศึกษาวิเคราะห์นั้นมาปรับปรุงการสอนของตน ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้เลือกศึกษาและวิเคราะห์เรื่องรูปต่าง ๆ ของคำไทย ซึ่งเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในระบบโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาไทย

ขอความของปัญหา

ขอความของปัญหาที่จะทำการวิจัย ได้แก่เรื่อง "รูปต่าง ๆ ของคำไทย"

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะของรูปต่าง ๆ ของคำไทย สาเหตุของการเกิดรูปคำต่าง ๆ และความหมายของรูปคำเหล่านั้น โดยอาศัยการศึกษาและค้นคว้าตามหลักวิชาภาษาศาสตร์

การวิจัยอันที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้

ศาสตราจารย์พระยาอนุมานราชธน ได้กล่าวถึงเรื่องรูปต่าง ๆ ของคำไทยไว้ในหนังสือ นิรุกติศาสตร์ภาค 2² ในหัวข้อเรื่อง "เสียงและการกลายเสียงของคำในภาษา" ซึ่งมีใจความสำคัญ คือ รูปต่าง ๆ ของคำอาจจะเกิดจากการย้ายเสียง (Sound shift) เสียงกร่อน (Phonetic decay) การสับทวนยเสียง (Metathesis) เสียงเลื่อน (Glides) การกลมกลืนเสียง (Assimilation) การแปลงเสียงในต่างกัน (Dissimilation) การแยกส่วนผิดของคำ (Wrong division of words) และการเติมหรือตัดเสียงในคำเพื่อความสะดวกและความไพเราะ

² ศาสตราจารย์พระยาอนุมานราชธน นิรุกติศาสตร์ภาค 2 โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม 2499 หน้า 149-168

Richard B. Noss โทกลาวถึงรูปต่าง ๆ ของคำไทยไว้ในหนังสือเรื่อง Thai Reference Grammar³ ในหัวข้อเรื่อง "morphophonemics" ซึ่งมีใจความสำคัญคือ รูปต่าง ๆ ของคำไทยส่วนใหญ่จะต่างกันในเรื่องความสั้นยาวของสระ การลงเสียงหนักเบา และวรรณยุกต์

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยมีดังนี้ คือ

1. จะวิจัยเฉพาะเรื่องรูปต่าง ๆ ของคำไทย ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งในระบบโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาไทย
2. ภาษาที่นำมาวิจัยเป็นภาษาพูดในชีวิตประจำวันที่ใช้อยู่ในกรุงเทพฯ ซึ่งถือว่าเป็นภาษาราชการด้วย
3. ภาษาที่นำมาวิจัย เป็นภาษาพูดที่ไร้ระหว่างบุคคลสามัญไม่มีโคดลุ่มถึงราชศัพท์

ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัยนี้

การวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์แก่

1. ผู้วิจัยเองจะได้มีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยดีขึ้น
2. ผู้ศึกษาภาษาไทยทั้งชาวไทยและต่างประเทศ
3. ครูสอนภาษาไทยแก่นักเรียนไทยและชาวต่างประเทศ
4. ครูสอนภาษาต่างประเทศแก่นักเรียนไทยและนักเรียนไทยที่ศึกษาภาษาต่างประเทศ

³Richard B. Noss, Thai Reference Grammar (Washington D.C.U.S. Government Printing Office 1964) หน้า 149-168

5. ผู้เขียนแบบเรียนภาษาไทยและภาษาต่างประเทศสำหรับนักเรียนไทย

วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

1. สืบรวจเอกสาร หนังสือ และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยเพื่อนำมาประกอบการศึกษาวิจัย
2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากคำพูดที่ใช้ในการสนทนาระหว่างผู้วิจัยกับเพื่อนนิสิตและบุคคลอื่น ๆ เวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประมาณ 3 เดือน คือ ตั้งแต่ต้นเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2509 จนถึงสิ้นเดือน มกราคม พ.ศ. 2510
3. การวิเคราะห์ นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาแบ่งประเภทตามลักษณะของรูปคำ โดยถือหลักว่า รูปคำต่าง ๆ จะถือว่าเป็นรูปของคำ ๆ เดียวกันก็ต่อเมื่อมีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกัน การเรียกชื่อคำชนิดต่าง ๆ ถือตามหลักการแบ่งหมวดคำ⁴
4. สรุปผลการวิจัย

⁴คู่มือหมวดคำของ นางสาว วิจิตรน ถิ่นทะวิบูลย์ (นางวิจิตรน ถิ่นทะวิบูลย์)
 "Inter - Sentence Relations in Modern Conversational Thai" (Unpublished
 Ph.D. thesis, University of London, London, 1962) หน้า 162-222

สัญลักษณ์ที่ใช้

พยัญชนะ

	ริมฝีปาก	ฟันและริมฝีปาก	ปุ่มเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	ช่องว่างระหว่าง สายเสียง
ไมก่อง เสียงไมหนัก	[p]		[t]	[c]	[k]	[ʔ]
พยัญชนะ ระเบิด	[ph]		[th]	[ch]	[kh]	
ก่อง เสียงไมหนัก	[b]		[d]			
เสียดแทรก		[f]	[s]			[h]
นาสิก	[m]		[n]		[ŋ]	
ลิ้นร			[r]			
ข้างลิ้น			[l]			
อรรหสระ	[w]			[j]	[w]	

สระ

สระเดี่ยว

	หน้า	กลาง	หลัง
สูง	i ii	y yy	u uu
กลาง	e ee	ə əə	o oo
ต่ำ	ɛ ɛɛ	a aa	ɔ ɔɔ

สระประสม

ia

ya

ua

วรรณยุกต์

สามัญ	-	ไม่มีรูป	เช่น	[ka]
เอก	โ้	เครื่องหมาย	"	[kǎ]
โท	"	"	"	[ka̎]
ตรี	"	"	"	[ka̋]
จัตวา	"	"	"	[kå]